
STELTLOPER VERONGELUKT IN 'T PRINSENHOF (1512)

Bij de bekende Gentse kroniekschrijver Marcus van Vaernewijck lezen we in diens *Historie van Belgis* (Gent, 1574)¹ en ook in een anoniem *Memorieboek* van Gent² over een steltloper die, hoog op zijn 'schaatsen', zoals stelden toen genoemd werden, door de straten van de stad stapte, en er veel opzien baarde. Hij verbaasde en amuseerde de Gentenaars door zijn opvallend gedrag. Bij Van Vaernewijck luidt het verhaal als volgt:

In desen tijdt (d.i. 1512) leefde noch den man op schaetsen, de welcke te Ghendt met zoo hooghe schaetsen ghinc dat hij sach boven in de huysen ter vensteren inne. Zij waren in twee steden aen zijn benen ghebonden, onder ende boven den knyen. Hij droech een hallebaerde op zijn schouderen, ende hadde een zweert aen tzijde, zijn handen aen de schaetsen niet stekende. Ende dese zijn conste, daer hy menich mensche om dede lachen, ende daer af spreken, was een cause van zijnder doot. Want, commende alzo ghegaen int hof vanden Prince (soo men secht), zoo trocken die pagien by sijn schaetsen, soo dat hy doot viel, ende zijn leven daer liet om zijn conste...

Hij liep hoog boven de grond verheven door de straten al "schaetsende". Hij was als een soldaat uitgerust met een strijdbijl op een piek en met een zwaard, en kon door de vensters van de verdiepingen van de huizen naar binnen kijken. Hij was een bezienswaardigheid waar men toen wel onderdoor maar moeilijk naast kon kijken. Toen hij ook in het Prinsenhof ging wandelen en het door zijn indiscrete gedrag dreigde op stelten te zetten, figuurlijk dan, konden de dienaars van de prins in het Prinsenhof daar niet mee lachen: ze pakten zijn stelten onderaan vast, deden de man struikelen en zo hard op de grond vallen dat hij daarbij het leven liet.

Als men er een "hallebaerde" en een zwaard in zijn verbeelding bij denkt, zal hij er wel uitgezien hebben als één van de beide personages op de volgende, veel latere voorstelling van de bekende steltlopers in de Franse Landes³.

Zoals men op de afbeelding ziet waren inderdaad de stelten - in de zestiende eeuw, zoals reeds gezegd, courant schaatsen genoemd - alleen op twee plaatsen aan het been vastgemaakt. Beide bevestigingspunten bevinden zich hier aan het onderbeen, d.i. onder de knie. Wellicht gebruikte de Gentse 'schaatser' zijn

hellebaard als steun zoals de twee bovenstaande personages dat met hun stok doen, alhoewel Van Vaernewijck dat niet vermeldt. Juist is ook Van Vaerne-wijcks observatie dat de stelten zelf niet met de handen werden vastgehouden.

W.L. BRAEKMAN

NOTEN

1. Fol. 126.
 2. U Gent, Centrale Bilbiotheek, hs. 531, p. 159.
 3. Uit: Madame de Flesselles, *Les jeunes Voyageurs de France* (Paris, 1862).
-